

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/poszukiwani-swiadkowie/24159,Poszukiwani-swiadkowie-badz-osoby-posiadajace-informacje-w-sprawie-zbiorowej-egz.html>
01.03.2026, 12:18

Poszukiwani świadkowie bądź osoby posiadające informacje w sprawie zbiorowej egzekucji 40 mężczyzn w Łodzi w listopadzie 1939 r.

Instytut Pamięci Narodowej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi prowadzi śledztwo w sprawie pójścia na rękę władzy państwa niemieckiego przez funkcjonariuszy niemieckich poprzez wzięcie udziału w dokonaniu zabójstwa 40 mężczyzn jesienią 1939 r. w Łodzi, tj. o przestępstwo z art. 1 pkt. 1 Dekretu z 31.08.1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz nad zdrajcami Narodu Polskiego (Dz. U. z 1946 r. nr 69, poz.377 z późn. zm.).

W toku prowadzonego postępowania ustalono, iż najprawdopodobniej w dniu 12 listopada 1939 r. doszło do zbiorowej egzekucji, podczas której rozstrzelano 40 mężczyzn, w większości przedstawicieli inteligencji, aresztowanych w pierwszych dniach listopada, często w miejscu pracy. Szczątki ofiar odnaleziono podczas badań archeologiczno-ekshumacyjnych prowadzonych na byłym wojskowym poligonie Łódź – Brus w maju b.r.

Podczas prac ekshumacyjnych, przeprowadzanych w zbiorowej mogile, ujawniono szereg przedmiotów, w tym migawkę wystawioną na nazwisko „Szulc Henryk Radny Miasta” oraz dokument na nazwisko „Sapociński Stanisław – korespondent” – jak ustalono – należący do dziennikarza „Echa Łódzkiego” i redaktora Polskiej Agencji Telegraficznej. Nadto odnaleziono obrączki z wygrawerowanymi inicjałami, imionami oraz datami o brzmieniu;

obráczka nr 1. „pierwsza litera M , druga C lub L – data 10/VI.1922”,
obráczka nr 2. „pierwsza litera K, druga B – data 4/VII.1925”,
obráczka nr 3. „pierwsza litera M , druga L lub Z – data 29/IX.1934”,
obráczka nr 4. „pierwsza litera A, druga R – data 11/VII. 1925”,
obráczka nr 5. „pierwsza litera M, druga K – data 8/VI.1930”,
obráczka nr 6. „Kira – data 28/IX.1928”,
obráczka nr 7. „Basieńka – data 2/03.1919”,
obráczka nr 8. „Stefa – data 16/08.1921”,
obráczka nr 9. „pierwsza litera M, druga Z lub L – data 27/11.1907”,
obráczka nr 10. „pierwsza litera J, druga H lub K – data 10/08.1930”.

Świadkowie powyższych zdarzeń, członkowie rodzin ofiar tej zbrodni oraz osoby posiadające istotne dla potrzeb śledztwa informacje proszone są o listowne, telefoniczne lub osobiste zgłoszenie się do siedziby tut. Komisji.

Korespondencję prosimy kierować na adres:

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi,
90-440 Łódź ul. Piotrkowska 149, tel/fax 0 - 42 637-78-47.

Naczelnik Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu w Łodzi
prok. Anna Gałkiewicz